

## [Frede Nielsen.]

har sine problemer. Der er også i Jylland mange steder, hvor det ligger særdeles hårdt. Den højtærede minister nævnte nu i sin svartale nogle procenttal for, hvor stor en del af den sønderjyske skole der var blevet udbygget og moderniseret, og det lyder alt sammen udmærket. Men det, vi ikke må glemme, det, man stadig må tage i betragtning her, er den forskel, der er. Disse andre steder, der også nu vil kunne omfattes af den særlige bevilling, Vestjylland, Nordjylland, alle steder, hvor der er tale om spredt bebyggelse, har ikke haft noget løfte liggende om særlig hjælp, om et særligt tilskud, har altså ikke forventet noget, har ikke indrettet sig derefter, men Sønderjylland har gennem lang tid haft en særlig bevilling, har haft løfter liggende og har indstillet sig derpå. Der er mange kommuner, der allerede har fået en sådan særlig hjælp, men andre blev hindret deri, blev skudt til side en tid på grund af materialemangel og andet. De havde stadig i erindring, de havde stående for sig løftet om, at de ikke ville blive tilsidesat og blive ringere stillet end de andre, og det har de regnet med. Derfor ville det være urigtigt, om man nu pludselig brød af, i hvert fald ikke i tilstrækkelig grad støttede udbygningen af den sønderjyske skole, så meget mere som en stor del af de resterende kommuner er sådanne kommuner, som i forvejen af forskellige grunde er vanskeligt stillet, og hvor den nationale brydning er stærk.

Jeg synes derfor, det så dårligt ud, da regeringen i fjor i jaget efter at finde spareobjekter for dog at indfri nogle af de løfter, den havde udstedt, også ofrede denne ene million kroner, som ellers var bevilget til støtte af skolebyggeri i tyndt befolkede egne, og hvor særlige forhold gjorde sig gældende. Undervisningsministeriet skrev som sagt ganske vist til finansudvalget, at skulle der komme et eller andet projekt frem, som trængte sig på, kunne man søge særlig bevilling, men det er nu engang ikke det samme, og det klarer ikke sagen. Det ligger hårdere, når der skal søges særbevilling, end når der allerede er ydet bevilling.

På det finanslovsforslag, der nu foreligger, findes posten altså heller ikke optaget, og jeg vil da gerne spørge den højtærede undervisningsminister: Kan det være rigtigt, at man endnu ikke i administrationen er blevet klar over, hvordan man kan fortolke begrebet tyndt befolkede egne? Der er snart gået 2 år. Man måtte kunne arbejde lidt smidigere, end man har gjort. Det ville have betydet meget for de særlige kommuner,

det drejer sig om, om de hurtigt havde kunnet få at vide, at de f. eks. kunne falde ind under dette særlige hensyn.

Hele dette usikkerhedsmoment i sagen irriterer i Sønderjylland, så meget mere som ministrene hver uge i deres taler landet over fortæller, hvor god en bedring for Danmark der er tale om, hvor udmærket det hele har udviklet sig under denne regering. Så siger man dernede: ja, men hvorfor i alverden skulle det så fortsat være nødvendigt at stryge denne bevilling, som rigsdagen allerede har givet tilsagn om? Den forekommer overhovedet ikke. Jeg finder denne holdning meget beklagelig, men man ser denne indstilling hos ministeriet, disse — vil jeg sige — misforståede sparebestrebelse på baggrund af de meget rundelige bevillinger, der stadig ydes til Sydslesvig, bevillinger, som denne regering i hvert fald ikke på nogen måde søger at begrænse. De begrænsninger, der kommer, bliver denne regering så at sige fra anden side tvunget til. Altså de to ting står meget dårligt til hinanden: disse betænkeligheder ved at yde; hvad der egentlig har været nødvendigt i Nordslesvig netop nu, hvor det tyske skolefremstød så stærkt sætter ind og får moderniseringen fremskyndet og gjort færdig; gennemførelsen af denne, må jeg bruge ordet karrighed, samtidig med at man yder så rundeligt til de opgaver, der ligger syd for grænsen.

Derfor vil jeg, idet jeg iøvrigt takker den højtærede minister i hvert fald for de udtryk, han gav for forståelse af den særlige opgave, sige til ham, at han ville indlægge sig meget stor fortjeneste, om dette iøjnefaldende misforhold mellem egnene syd og nord for grænsen blev rettet, om man virkelig fremskyndede opbygningen og udbygningen af skoler i Nordslesvig. Jeg er taknemlig for, men jeg vil gerne have det meget kraftigt understreget fra den højtærede ministers side, at det er ham magtpåliggende at få dette arbejde fortsat — jeg synes, det har været for ringe hidtil —, at han er rede til at søge de bevillinger, der er nødvendige, for at kunne fortsætte dette moderniseringsarbejde. Om det så skal falde ind under hans særlige bevilling på den ene million kroner i 8 år, eller det skal ydes som særlige bevillinger, er forsåvidt ligegyldigt, bare viljen er tilstede til at yde de bidrag, der er rimelige og nødvendige til skolens udbygning.

**Heick:** Der er blevet sagt, at den danske skole er det danske folks bedste gave til det genvundne land. Jeg tror, at dette er